

Moderaterna och skatterna - Moderaterna och den järnhårda skattelagen

Svenska Dagbladet den 6 mars 2004

Det är många som har pekat på det ingenjörsmässiga anslaget i den artikel där moderaterna presenterar sin framtida skattepolitik. Jag tänkte fortsätta i samma anda genom att lägga några ingenjörsmässiga synpunkter på artikeln.

Huvudbudskapen är två: För det första ska skattesänkingsförslag från moderaterna fortsättningsvis ha en ansvarsfull finansiering. För det andra ska skattesänkingsförslagen inte ens på kort sikt ensidigt gynna höginkomsttagarna, utan ge sänkt skatt över hela linjen. Trots dessa klara besked krävs det ett ställningstagande till för att man ska kunna se vilken skattepolitik moderaterna avser att driva. Man kan säga att vi har två ekvationer och tre obekanta. Så länge den totala nivån på skattesänkningarna inte är känd kan signalerna från Fredrik Reinfeldt antingen betyda att moderaterna givit upp hoppet om att åstadkomma några betydelsefulla skattesänkningar, eller att de vill plädera för ett omfattande skifte i det svenska välfärdssystemet.

Bakgrunden är något som jag skulle vilja kalla den järnhårda skattelagen. Denna lyder i sin enkelhet: Skattesänkningar åt alla kostar statskassan väldigt mycket pengar, medan skattesänkningar i högre inkomstlagen är relativt billiga för statskassan. En skattesänkning av det senare slaget är en borttagning av statsskatten. Denna åtgärd skulle innebära att alla inkomsttagare endast betalade kommunalskatt. Därmed skulle den högsta synliga marginalskattesatsen ligga på drygt 30 procent. Sverige skulle i ett enda slag ha ett skattesystem som i varje fall i ett europeiskt perspektiv skulle vara högst konkurrenskraftigt. Genom att löneskatten närmades till kapitalskatten skulle mycket av den så kallade 3:12-problematiken i beskattningen av fåmansbolag lösas upp. Det omedelbara intäktsbortfallet av denna ur tillväxtsynpunkt mycket välmotiverade åtgärd är 30 miljarder kronor. Ett i detta sammanhang högst måttligt belopp.

Hur måttligt det är, inser man när man ska få denna summa att räcka till en procentuellt sett lika stor skattesänkning åt alla. Alla skulle då få en sänkning av skatten med cirka två procentenheter. För en person med en månadsinkomst på 15 000 skulle skatten sänkas med 300 kronor i månaden. Det är pengar det också, men knappast något som ger en valseger. En sänkning av skatten med två procentenheter skulle heller knappast ha några mera betydelsefulla effekter på ekonomins funktionsätt.

För att göra en skattesänkning för alla, som märks politiskt och ekonomiskt, tror jag att det skulle krävas en sänkning av skattetrycket med minst tio procentenheter. Detta skulle i sin tur kräva omfattande förändringar i finansieringen av de svenska välfärdssystemen. Det kan vara ekonomiskt motiverat och skulle göra svensk ekonomi bättre rustad för framtiden. Politiskt förefaller det dock knappast som något enklare projekt än att slopa förmögenhetsskatten eller att sänka de högsta marginalskattesatserna. Det senare är åtgärder som utan systemförändring ger stor ekonomisk utväxling.

I värsta fall kan moderaternas utspel betyda att vi får vänta på dessa åtgärder till dess att de likt tidigare skattereformer blivit fullmogna inom det socialdemokratiska partiet. Eller räcker det med att riksdagens upplysningstjänst börjar ta med dynamiska effekter i sina kalkyler?

Ulf Jakobsson